

VUODEN 2024 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Kunnanvaltuusto on 11.12.2023 kokouksessaan hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026.

Taloudenhoidon säännökset

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarviomuutoksista päättää valtuusto.

Padasjoella kunnanvaltuusto vahvistaa käyttötalouden osalta vuosittain talousarviossa **tulosaluekohtaiset määrärahat, jotka sitovat kunnanhallitusta ja lautakuntia**. Sitovuustasona valtuustoon nähden ovat kunkin **tulosalueen nettomenot**. Samalla valtuusto vahvistaa toimielimiä sitovat toiminnalliset tavoitteet.

Vuoden 2024 investointien toteutusperiaatteet

Investointien osalta valtuusto hyväksyy yli 300.000 euron hankkeet, jotka on lueteltu kohdassa "suuret hankkeet". "Pienten talonrakennushankkeiden", "muiden investointien" sekä "irtaimiston" osalta valtuusto vahvistaa kokonaismäärärahan.

Hankkeiden toteutus on keskitetty teknisen toimen alaisuuteen, joka suunnittelee, valmistelee, tarvittaessa kilpailuttaa ja toteuttaa ne yhteistyössä ao. toimialan kanssa. Investointien päätöksenteon keskittämällä pyritään siihen, että hankintatoimea koskevaa osaamista voitaisiin kehittää ja keskittää se tekniseen toimeen.

Yksityiskohtainen päätös investointimäärärahan jaosta tehdään teknisen lautakunnan käyttösuunnitelman yhteydessä. **Päätökset investointimäärärahojen käytöstä on valmisteltava ao. toimialojen viranhaltijoiden kanssa.**

Investointiohjelmassa on kuvattu hankkeiden suunnittelun yhteydessä suunniteltuja yksityiskohtia, mutta ne ovat luonteeltaan viitteellisiä eivätkä sitovia. Hankkeiden toteutuksen yksityiskohdista päätetään käyttösuunnitelman hyväksymisen ja toteutuksen yhteydessä.

Hankintapäätökset tehdään asianomaisen toimielimen / viranhaltijan toimesta noudattaen hankintalakia.

Kunnanhallitus edellyttää, että toimialat ottavat palveluja tuottaessaan huomioon tehokkuuden, taloudellisuuden sekä säästäväisyyden.

Talousarvion kärkihankkeet

Talousarviossa on erikseen määritelty toimialojen kärkihankkeet aikatauluineen ja vastuutahoineen. Kärkihankkeiden toteutuminen raportoidaan erikseen lautakuntien toiminta- ja talousraporttien yhteydessä neljän kuukauden välein.

Talousarvion toteutumisen ja määrärahojen seuranta

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on raportoitava lautakunnille neljän kuukauden välein (tammi-huhtikuu, touko-elokuu, syys-joulukuu). Kunnanhallitukselle raportoidaan neljän kuukauden välein koko kunnan taloudellisen tilanteen kehityksestä.

Määrärahojen käytön seurannasta vastaavat laskujen hyväksyjät. Ennen hankintojen tekemistä on varmistettava määrärahojen riittävyys.

Laskujen hyväksyminen

Laskut on tarkastettava, tiliöitävä ja hyväksyttävä viipymättä, jotta maksut eivät viivästy ja siten aiheuta tarpeettomia kuluja. Laskujen tarkastajien on kiinnitettävä laskujen oikeaan tiliöintiin erityistä huomiota.

Laskujen hyväksyjien on kiinnitettävä huomiota siihen, että matkalaskuja laativat työntekijät käyttävät Populuksen ajopäiväkirjaa. On suositeltavaa koota yhteen matkalaskuun vähintään kahden kuukauden kulut. Laskut voidaan – KVTES:n määräyksestä poiketen – tehdä enintään puolen vuoden jaksolle; sitä edeltävälle ajalle kohdistuvia laskuja ei makseta.

EU-projekteihin liittyvien tositteiden ja muiden asiakirjojen käsittely

EU-projekteihin liittyvät laskut tarkistetaan, tiliöidään ja hyväksytään normaalisti Raindance -ohjelmaa käyttäen. Hankkeisiin liittyvät asiakirjat, esimerkiksi hakemukset, tilitykset, päätökset ja muu kirjeenvaihto säilytetään hallinnon toimialalla. Taloussihteeriä on ehdottomasti informoitava kaikista EU-hankkeisiin liittyvistä asioista.

Hankinnat

Hankintalakia sovelletaan EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Kynnysarvojen alle jääviin, niin sanottuihin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Uuden hankintaohjeen mukaisesti hankintarajat määräytyvät kansallisten ja EU-hankkeiden hankintarajojen mukaisesti.

Myös pienhankintoja koskevat peruseriaatteet kilpailusta ja tasapuolisesta kohtelusta. Hankintayksikkö voi tehdä hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä, kun tavara- tai palveluhankinnan arvo alittaa 10.000 euroa. Kirjallinen **viranhaltijapäätös hankinnasta on laadittava, kun hankinnan arvo ylittää 2.000 euroa.**

Hankinnat suoritetaan valtakunnallisen yhteishankintayksikön (Hansel Oy) kautta aina, kun se on mahdollista. Yhteishankintayksikkö kilpailuttaa asiakkaiden puolesta puitesopimuksia ja vastaa niiden sopimushallinnasta.

Kynnysarvolla tarkoitetaan yksittäisen hankinnan suurinta mahdollista ennakoitua arvoa. Ennakoitu arvo määrittelee osaltaan myös sen, sovelletaanko hankintaan kansallista menettelyä vai EU-menettelyä. Lainsäädännöllisesti EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot eroavat siten, että kansalliset kynnysarvot perustuvat kansalliseen lainsäädäntöön kun taas EU-kynnysarvot perustuvat GPA-sopimukseen sekä komission antamaan asetukseen. EU-kynnysarvoja tarkistetaan kahden vuoden välein, kun taas kansallisia kynnysarvoja voidaan muuttaa ainoastaan kansallisen lainsäädännön muutoksin.

Voimassa olevat kynnysarvot löytyvät esimerkiksi www.hankinnat.fi -sivustolta.

Julkisia hankintoja ovat:

- tavaroiden ostaminen,
- palveluiden ostaminen,
- palvelujen käyttöoikeussopimukset,
- tavaroiden tai palveluiden vuokraaminen,
- osamaksulla ostaminen,
- leasing- ja optiosopimukset sekä
- rakennus- ja käyttöoikeusurakan toteuttaminen.

Hankinnalla tarkoitetaan siis tavaroiden ja palveluiden ostamista, vuokraamista tai siihen rinnastettavaa toimintaa sekä urakalla teettämistä taloudellista vastiketta vastaan. Hankintaa ei sen sijaan ole esimerkiksi omana työnä tekeminen, maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankinta tai vuokraus.

Julkisten hankintojen avoimuuden periaate edellyttää, että hankinnasta tiedotetaan avoimesti ja riittävän laajasti. Hankinnan toteuttajan velvollisuus on hyödyntää markkinoilla oleva kilpailu ja huolehtia siitä, että tieto hankinnan käynnistymisestä on ehdokkaiden ja tarjoajien saatavilla.

Hankintalain soveltamisalaan kuuluvista hankinnoista on ilmoitettava HILMA:ssa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Hankinnasta ilmoittamisesta säädetään valtioneuvoston antamalla asetuksella julkisista hankinnoista. Ilmoitusmenettelyn laiminlyönti on muotovirhe, joka pahimmillaan voi johtaa

hankintapäätöksen kumoamiseen markkinaoikeudessa. Hankintailmoituksen sisältö ratkaisee, jos hankintailmoitus ja tarjouspyyntö eroavat toisistaan.

Tarjouksen tulee olla tarjouspyynnön mukainen. Tämä ehdoton vaatimus koskee niin tarjoajan soveltuvuutta, tarjouksen sisältöä, pyydettyjä asiakirjoja kuin liitteitä. Hankinnan toteuttajan velvollisuus on hylätä tarjouspyyntöä vastaamaton tarjous.

Tarjous on sitova ja velvoittaa tekijäänsä. Hankintayksikkö on oikeutettu luottamaan tarjousasiakirjoissa esitettyjen hinta- ja muiden tietojen paikkansapitävyyteen. Julkisissa hankinnoissa tarjoushinta on lopullinen eikä siitä voida tinkiä.

Tarjous on toimitettava perille tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla annettuun määräaikaan mennessä. Vastuu tarjouksen toimittamisesta on tarjouksen tekijällä. Tarjoajien tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi hankintayksikön velvollisuus on hylätä myöhästynyt tarjous.

Hankintayksikölle toimitetusta tarjouksesta tai asiakirjasta tulee julkinen sen jälkeen, kun hankintapäätös tai ratkaisu asiassa on tehty. Tarjouksessa ilmoitetut hinnat ja tarjousten vertailussa ja valinnassa käytettävät tiedot ovat päätöksenteon jälkeen yleisesti saatavilla olevia julkisia tietoja. Liike- ja ammattisalaisuudet on kuitenkin aina pidettävä salassa.

Hankintamenettelyn päättävästä ratkaisusta tulee tehdä kirjallinen hankintapäätös. Hankintayksikön tulee joko hankintapäätöksessä tai siihen liittyvissä muissa asiakirjoissa kertoa ratkaisuun vaikuttaneet seikat sellaisella tarkkuudella, että ehdokas tai tarjoaja voi päätöksen ja sen perustelujen nojalla arvioida, onko hankintamenettelyssä noudatettu lain velvoitteita.

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voi hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen. Valittaminen on mahdollista, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain mukaiset kynnyksarvot. Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi lisäksi tehdä hankintayksikölle kirjallisen vaatimuksen hankintaoikaisusta. Hankintaoikaisun voi tehdä myös pienhankinnoissa, jotka eivät muutoin kuulu hankintalain soveltamisalaan.

Henkilöstö

Lyhytaikaisten sijaisuuksien täyttämistä tulee mahdollisuuksien mukaan välttää. Palkattaessa tilapäistä henkilöstöä tai sijaishenkilöstöä tulee aina selvittää mahdollisuudet työllistämistuen käyttöön tai työllistettävän palkkaamiseen. Asiaa on tiedusteltava kehityspäälliköltä. Työntekijän palkkaaminen toistaiseksi voimassaolevaan virka- tai työsuhteeseen **tai yli kuukauden kestäväan määräaikaiseen palvelussuhteeseen edellyttää kunnanjohtajan myöntämää täyttölupaa.**

Kunnan ilmoitusten julkaiseminen

Kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne kunnan verkkosivuilla. Lisäksi toimialat voivat omien määrärahojensa puitteissa julkaista lehti-ilmoituksena ne ilmoitukset ja kuulutukset, jotka asiaa koskevan lainsäädännön, asian tärkeyden tai tiedonsaannin turvaamiseksi on perusteltua julkaista. Ilmoitukset voidaan tarvittaessa julkaista myös julkisten kuulutusten ilmoitustaululla.

Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan

- toiminnan tehokkuuden ja taloudellisuuden edistämistä
- kirjanpidon, raportoinnin ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamista
- erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisyä ja toteamista

- rahavarojen ja omaisuuden huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamista
- lakien, asetusten, sääntöjen, päätösten ja ohjeiden noudattamista.

Hallintosäännön mukaisesti hallintojohtaja päättää alitilittäjien oikeuksien myöntämisestä ja kassojen suuruudesta.

Kassanhoitajan / alitilittäjän ottaessa vastaan kunnalle tulevia maksuja on maksajalle annettava juoksevalla numerolla ja päiväyksellä varustettu kuitti tai kassakoneella laskuun tehty kuittaus. Ellei maksua ole kuitattu vastaanotetuksi kassakoneella, on tulotositteeksi jäävään kappaleeseen otettava maksajan allekirjoitus. Numeroiduista tulotositesarjoista sekä tositteiden luovutuksista on pidettävä luetteloa.

Käteisen rahan käsittely on pidettävä niin vähäisenä kuin joustavan toiminnan kannalta on mahdollista.

Lautakuntien tulee antaa toimialoilleen tarkemmat ohjeet käteisen rahan käsittelystä ja tilityksistä eri toimipisteissä.

Toimialajohtajat huolehtivat siitä, että sisäinen valvonta toimii asianmukaisesti heidän johtamillaan toimialoilla.

Lisätiedot

Talousarvion täytäntöönpanoon liittyvistä asioista saa tarvittaessa lisätietoja hallintojohtajalta.